

פניני מבשר טוב

ליקוטי אמרים מתורת מוריני ורבינו הקדוש והטהור זיע"א
מביאלא

פרשת בהעלותך

וקירוב לכל איש מישראל כידוע, ודוק. אור
התורה.

ועתה יבואר היטב עניין חלישות דעתו
של אהרן הכהן, אשר הביא רש"י מדרש
חכמינו ז"ל: "שכשראה אהרן חנוכת
הנשיאים, חלשה אז דעתו שלא היה עמהם
בחנוכה, לא הוא ולא שבטו". ומתוך מדרשי
חז"ל למדתי, שזו החלישות הדעת של אהרן
כהנא קדישא, נבעה מכך שהיה נראה בעיניו
סיבת הדבר שלא היה בחנוכת המשכן,
משום שאין עבודתו נרצית כלל לפני ה',
ובעונו נדחה לגמרי חלילה ממחיצתו
יתברך ואף כל שבטו נדחה מחמתו. ולזה
זיכהו השי"ת במצוות הארת המנורה
הטהורה, כתרופה ונחמה על גודל חלישות
דעתו, "חייך, שלך גדולה משלהם שאתה
מדליק ומטיב את הנרות". וסוד אור המנורה
הוא: שהאיר והזריח את אור אין סוף ברוך
הוא בתוככי לבות ישראל, בבחינת: נר ה'
נשמת אדם [משלי כ כז]. והוא האור הגדול
שהשי"ת גזו בבריאה, שנשמתו הטהורה של
איש ישראל אשר אורה רב מאוד, אור צח
ונערכ, בנקודה הפנימית של ניצוץ נשמת

אהרן הכהן לא התיימש בעצמו ואף חיזק
ועודד את עם ישראל

בְּהֶעֱלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת אֶל מוֹל פְּנֵי הַמִּנְוָה
יֵאִירוּ שְׂכֵעֵת הַנְּרוֹת. (ח ב)

אהרן כהנא קדישא לא נשבר ולא נפל
ממדרגתו כלל וכלל, רק הפך עצת היצר
הלזו מקצה לקצה: כי ממנו נקח לעבוד את
ה' [שמות י כו], וקיים בנפשו מתוך כך מאמר
הכתוב [תהלים נא ה]: "וחטאתי נגדי תמיד".
לתת לב לתקן יותר ויותר את אשר עיוות,
ולא נתן ליצר לייאשו ולדכא את רוחו
חלילה.

ומתוך זו השבירות לב היה מחזיר על
פתי ישראל ומשפיל עצמו לכל אחד
ואחד, ואלו שהיו במדרגה הפחותה היה
מלמדם לקרוא ק"ש ולהתפלל, ולמי שאינו
יודע היה דואג ללמדו להכניסו בגופה של
תורה וכו'. ועד כדי כך מבואר באבות דרבי
נתן [פרק יב], שבכל מחלוקת שהיתה בין ב'
אנשים בישראל, היה משפיל עצמו והולך
ומשכין שלום ביניהם. שכל ההנהגה הלזו
מורה, על גודל חלישות דעתו ושבירות לבו
בקרב, שזה מוליד בנפש אהבה עצומה

ואהרן כהנא קדישא נוסך תמיד בבני ישראל כוחות רעננים להתחדש תמיד בעבודתו ית"ש בתורת ובמעש"ט מתוך אהבה ורצון, שירגישו את גודל הנחת רוח שיש להשי"ת במעשיהם ולא יפלו לכבדות וקריירות, והוא היסוד הגדול אשר יצק ולימד לנו דעת ובינה, .. ומכאן שורש נביעות כוח התחזקותו העצומה של אהרן הכהן, כנגד החושך והקרח הנורא שהיה השטן מפילו בו כדי לייאשו, שהיה יסוד זה נר לרגליו תמיד, שבמצב הכי שפל וגרוע איזה שיהיה האדם, תמיד עולה תענוג ונח"ר עצומה לפניו יתברך מכל עובדא טבא שעושה לפניו, ואדרכה כי כפי החשכות אף עוד תגדל הנחת רוח לפניו יתברך.

ובנקודה זו נעוץ סוד כוחו של אהרן בחיזוק עצום שכזה שלא הניח עצמו ליפול מזו האמונה לנצח, וככל מה שהתגבר השטן כנגדו, והראה לו העגל שעשה על גבי המזבח, לא הניח עצמו אף לא רגע אחד, וזכר שעם כל זאת בן נאמן אהוב הוא להשי"ת, ועצם האפשרות שיש בידו לתקן ולשוב אל ד' מכל מצב יהיה אשר יהיה, מחשיבתו ומעלה ערכו ואהבתו בעיניו ית"ש במאוד, ודו"ק.

מבש"ט אמונה פרק לד

חיוב האב בנישואי בנו אף כאשר קשה לו

הָאֲנָכִי הִרִיתִי אֶת כָּל הָעָם הַזֶּה אִם אֲנָכִי יִלְדֶתִיהוּ כִּי תֹאמַר אֵלַי שְׂאֵהוּ בְּחִיקָךְ וְגו'.

כבר השיב הרה"ק מווארקא זי"ע ועכ"ל לאחד שטען שאינו יכול להכניס את בנו לחופה - מפסוק זה שאמר משה רבינו ע"ה "האנכי היריתי את העם הזה אם אנכי ילדתיהו". שאצל אב אין שייך לטעון איני יכול, דמשמע שאם משה רבינו היה מוליד

ישראל, חלק אלו"ה ממעל. שבכוחה של אלומת אור זו, להבקיע ולהבליח אף את החושך הגדול ביותר, ולהזריח אורות נפלאים ומתוקים מתוך החשכה.

והוא אור האמונה השלימה המאיר את דעת בני ישראל באור הגנוז אור עליון, בבחינת: "נר מצוה ותורה אור" [משלי ו כג] הנרמז באור המנורה, כמו שכבר ביארנו כי המאמין באמת: רואה בחוש את שלימות הטוב התמידי שאינו פוסק, ואינו רואה שום רע בעולם. ואור זה משפיע לכאור"א מישראל, רצון אמיתי לשמור את נר מצוה ואור התורה גם בזמנים הכי קשים, מבקיע דרך לאור יקרות הנובע מחיי תורה ומצוות, ומרומם את האדם משפלות זוהמת תענוגי והנאות הבלי העולם, לחיות של תורה, והנאות רוחניות אמיתיות.

וזה שאמר לו השי"ת: שאתה מדליק ומטיב את הנרות, לרמז על הטבת והעלאת האור במנורה העליונה, אור העליון בוצינא קדישא עילאה, היא המאירה את נר ה' נשמת אדם שבלב כל ישראל. ומבואר באבן עזרא שלכך היתה הדלקת המנורה בלילה להאיר בעולם אף בעת החשכות, ועיין מה שכתב הרמב"ן על דבריו. והמכוון בזה לרמז שהמנורה הדולקת במקדש ה', בכוח אורה העליון היתה מאירה וזורחת בלב כל ישראל, להאיר את חשכת העולם והדעת הדומה ללילה, ולבקוע כל סוג חשכות איזה שלא תהיה, ובזה יבואר מאמר חז"ל [הובא ברש"י]: "שלך גדולה משלהם שאתה מדליק ומטיב את הנרות", כי עבודת הקרבנות עבודה עילאה היא, הנעשית מתוך אור גדול, במסירות נפש ומדרגות והשגות גבוהות כידוע, אבל עבודת המנורה ענינה: להאיר אל תוך החושך בזמנים של נפילה רוחנית.

הגבוהה ביותר, מבחר המין האנושי, שהיא דרגת משה רבנו ע"ה, וכמו שכתב הרמב"ם [הלכות תשובה ה בן וז"ל: "אל יעבור במחשבתך דבר זה שאומרים טפשי אומות העולם ורוב גולמי בני ישראל, שהקדוש ברוך הוא גוזר על האדם מתחלת ברייתו להיות צדיק או רשע - אין הדבר כן. אלא כל אדם ראוי לו להיות צדיק כמשה רבינו, או רשע כירבעם", ע"כ.

וודאי שאין הכונה בזה כפשוטו שביכולתו להיות כמשה רבינו ממש דכתיב בו "פה אל פה אדבר בו במראה ולא בחידות", אלא הכונה כדברינו הנ"ל שאדם שיתאמץ ככל יכולתו לעשות רצונו של מקום הרי הוא במעלת משה רבנו ע"ה ממש, וצריך להאמין בזה באמונה תמימה, ואף שכהיום אין אנו רואים זאת, אין זה אלא משום ההסתר הפנים הגדול ששורר בעולם, אך אם היו יכולים לראות בעיניים רוחניות יותר היו רואים בדור זה שיש אנשים שהרי הם כדרגת משה רבנו ע"ה ממש.

ויגבה לבו בדרכי ה' עמ' קצד

העם הזה היה צריך לשאת באחריותו, גם כשאין בכוחו וביכולתו לסובלו - מוכרח הוא לשאתו. ונראה שהוא מטעם שנתבאר, שבעל כורחו ובלי רצונו של הבן הביאו לעולם הזה.

'שערי רחמים' בסוף מחזור חלק"י ר"ה עמ' תתקעד

האופן בו יכול כל אחד להיות כמשה רבנו ע"ה
לֹא כֵן עֲבַדִּי מֹשֶׁה וְגו', פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ וְגו'. (יב ז-ח)

ועוד זאת למודעי, שלא רק שכאשר מתאמץ כפי כוחו הרי הוא שווה בדרגתו כמדרגת הצדיקים הגדולים, ויש ערך רב לעבודתו, אלא יתירה מכך, כאשר יתאמץ האדם באמת בכל מאודו לעשות רצון שמים, יכול הוא להגיע למדרגות גבוהות ונשגבות בעבודת ה' בפועל ממש, ויכול לקבוע מושבו בין הצדיקים הגדולים, ואף אם לא ניחן בכשרונות מיוחדים, מכל מקום לפי ערך עבודתו ולפי ערך הדור יכול הוא להתעלות מעלה מעלה ולהגיע לדרגות נשגבות בעבודת השי"ת בפועל ממש.

ואדם שיתאמץ באמת בכל כוחו לעשות רצונו של מקום, יכול להגיע למעלה

פניני השיעורים - 'שיעורי מבשר טוב' - עוסק במצוה פטור מן המצוה

יכולין להסתר, אלא עוסקין במת מצוה היו שחל שביעי שלהן להיות בערב פסח שנאמר "ולא יכלו לעשות הפסח ביום ההוא", ביום ההוא אין יכולין לעשות הא למחר יכולין לעשות" וברש"י (עמ' ב' ד"ה שחל) "מכל מקום שמעינן מיניה דעוסק במצוה פטור מן המצוה, שהרי נטמאו במתיהן שבעה ימים לפני פסח ואף על פי שטומאה זו תעכב על ידם אכילת פסחיהן. אלמא מצוה קלה הבאה לידך אינך צריך לדחותה מפני החמורה העתידה לבוא" (וראה שם עוד לימוד לעוסק במצוה וצריכותא).

ויהי אנשים אשר היו טמאים נפש אדם ולא יכלו לעשות הפסח ביום ההוא ויקרבו לפני משה ולפני אהרן ביום ההוא. (ט' ו')
בש"ס סוכה (דף כ"ה.), ילפינן מהאי קרא דעוסק במצוה פטור מן המצוה, "דתניא ויהי אנשים אשר היו טמאים נפש אדם וכו' אותם אנשים מי היו נושאי ארונו של יוסף היו דברי רבי יוסי הגלילי. רבי עקיבא אומר מישאל ואלצפן היו שהיו עוסקין בנדר ואביהו. רבי יצחק אומר אם נושאי ארונו של יוסף כבר היו

דמתחיל להתעסק במצוה שחובה עליו עכשיו ומה שאחר כך לא יוכל לעשות את הפסח לא איכפת לי ואף דמצוה חמורה היא, כיון שמצוה הראשונה פוטרת אותו לחלוטין מעשיית השניה. ואף שלרוב הראשונים (שהבאנו לעיל סי' ב'), החולקים על הריטב"א (בדף כ"ה), וסוברים דאין הוא מופקע מהמצוה לגמרי ולא נחשב כשוטה שעשה המצוה השניה, מכל מקום הרי הוא פטור לגמרי ולא כאונס גרידא (כדעת הרמ"ע מפאנו סי' ק"ב).

מה שאין כן בנידון הרדב"ז והחכם צבי, דלא מדין עוסק במצוה דנין ביה, אלא מדין אונס כיון שיושב בבית הסוהר, ובזה יש לדון, שהרי כעת הוא אונס ופטור מדין אונס מתפילה בציבור בין בחול ובין ביום הכיפורים אלא דיכול לסלק את האונס והשאלה איזה אונס עדיף לסלק האונס של יום חול או האונס של יום הכיפורים ויתירא מזו דכשעוסק במתו חל פטור בעצם כעת להתעסק בהקרבנות קרבן פסח מה שאין כן כשיתפלל כעת ביום חול לא חל פטור מתפילת יום הכיפורים אלא כשיגיע יום הכיפורים שוב יהיה אונס ולכן יש לומר דעדיף שימתין ליום הכיפורים.

(על פי שיטתו מבשר טוב העוסק במצוה סי' ט')

פרצו מעינותיך חצצה

ישנה הזדמנות להפצת הגליון במהדורה נרחבת
באלפי עותקים מחוץ לקהילתינו הק'
ב-200 ש"ח בשבוע בלבד

לשם כך צריכים את עזרת הציבור המעוניינים להפיץ את תורת
רבינו הקדוש זצ"ל - כל תרומה התקבל בברכה

המעוניין לזכות ליטול אפי' חלק יפנה בהקדם ל 054-846-8765

דעתו של אהרן הכהן במשה שראה הנשיאים הקריבו קרבנות והוא לא נמנה עמם, "כי כן דרך הצדיקים האמיתיים, כשרואים אנשים עושים איזה מצוה ועבודה להשם יתברך, הם מצטערים הרבה מזה. לפי שאין מאמינים בעצמם, שבחינת עבודתם וקדושתם היא למעלה הרבה מזה העבודה, ולא שייך להם זו העבודה כלל. לפיכך יש להם חולשת דעת מזה, שאין מתחברים לכל מעשה ועובדא שישראל עושין. (עמ' פ)

בהעלותך את הנרות וגו'. ויעש כן אהרן. (ח ב - ג)

על מרן היהודי הקדוש זי"ע כתב השפת אמת זצ"ל, שמפני זה קראו לו 'יוד הקדוש', שבכל יום נתעלה בעבודתו, והלך מדרגא לדרגא כמו מגוי שנעשה להבדיל ישראל. וזה לימוד להתחדשות.

והרה"ק מקאצק זצ"ל ביאר על פי זה, שזה אשר כתב רש"י על אהרן הכהן. 'מלמד שלא שינה', כי מצות הדלקת הנרות לפני ה' לעולם לא התישנה אצלו, בכל יום היה עובד את ה' יתברך מחדש ולא מתוך רגילות (אוצפנה"ח בשם שיח שרפי קודש)

תורת רבוה"ק

זַכָּר אֶל אֱהֲרֹן וְאַמְרָתָּ אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרוֹת. (ח ב)

וכתב רש"י בראש הפרשה: למה נסמכה פרשת המנוחה לפרשת הנשיאים, לפי שכשראה אהרן חנוכה הנשיאים חלשה דעתו, שלא היה עמהם בחנוכה.

בספר הקדוש דברי בינה, ביאר את עניין חלישות